

УДК 657.44.012.32:336.741.236

УСУНЕННЯ АСИМЕТРІЇ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ З МЕТОЮ ВПЛИВУ НА АГЕНТСЬКУ ПРОБЛЕМУ

Р. М. Цыган

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
вул. Першотравнева, 20, м. Кременчук, 39600, Україна. E-mail: raisaoaa@gmail.com

Стаття присвячена дослідженню сутності агентської проблеми, обґрунтуванню причин виникнення конфлікту інтересів між власниками та топ-менеджерами. Метою статті є пошук підходів до підвищення оперативності забезпечення власників (акціонерів) обліковою інформацією та вирівнювання існуючої асиметрії у доступності до даних між власниками та менеджерами вищої ланки управління. Грошові потоки в такому конфлікті виступають як підґрунтя його виникнення, тому автором досліджуються інструменти вирішення проблеми взаємовідносин агентських груп на користь власників. Для зменшення негативних наслідків агентської проблеми, з метою підвищення розміру дивідендів автором запропоновано підхід до усунення асиметрії у забезпеченні обліковою інформацією власників підприємства. Напрямами подальших досліджень обрано розробку методики аналізу грошових потоків з урахування вимог до інформації для власників (акціонерів).

Ключові слова: конфлікт інтересів, агентська проблема, облік, модель, грошовий потік, асиметрія облікової інформації.

УСТРАНЕНИЕ АСИММЕТРИИ УЧЕТНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ С ЦЕЛЬЮ ВЛИЯНИЯ НА АГЕНТСКУЮ ПРОБЛЕМУ

Р. Н. Цыган

Кременчугский национальный университет имени Михаила Остроградского
ул. Первомайская, 20, г. Кременчуг, 39600, Украина. E-mail: raisaoaa@gmail.com

Статья посвящена исследованию сущности агентской проблемы, обоснованию причин возникновения конфликта интересов между собственниками и топ-менеджерами. Целью статьи является поиск подходов к повышению оперативности обеспечения владельцев (акционеров) учетной информацией и выравнивание существующей асимметрии в доступности данных между собственниками и менеджерами высшего звена управления. Денежные потоки в таком конфликте выступают как основа его возникновения, поэтому автором исследуются инструменты решения проблемы взаимоотношений агентских групп в пользу владельцев. Для уменьшения негативных последствий агентской проблемы, с целью повышения размера дивидендов автором предложен подход к устранению асимметрии в обеспечении учетной информацией владельцев предприятия. Направлениями дальнейших исследований избрана разработка методики анализа денежных потоков с учетом требований к информации для собственников (акционеров).

Ключевые слова: конфликт интересов, агентская проблема, учет, модель, денежный поток, асимметрия учетной информации.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Ознакою сучасних економічних відносин являється інтернаціоналізація бізнес-структур, тобто розповсюдження підприємств на території різних країн. Таким чином, у компаній постає питання розподілу прав власності та контролю за управлінською діяльністю. Акціонери визначають головною своєю метою максимізацію добробуту, що можливе зі збільшення ринкової вартості підприємства. Однак інтереси власників (акціонерів) не завжди співпадають із зацікавленістю менеджерів вищої ланки управління, з цього починається конфлікт інтересів між ними. Отже, вибір стратегії розвитку підприємства має враховувати агентський ризик, що виникає у зв'язку з таким становищем.

Науково-методичними основами корпоративних конфліктів та пошуком зниження агентського ризику займаються багато дослідників. Так О.Б. Денис [5] аналізує корпоративні конфлікти в англо-американській і німецькій (континентальній) моделях корпоративного управління для обґрунтування напрямів удосконалення вітчизняної практики їх регулювання.

Основні види корпоративних конфліктів та їх

значущість розглядає М. І. Іоргачова [9], виділяючи при цьому унікальні для України корпоративні ризики та можливі шляхи поліпшення корпоративного управління.

К. О. Стогній [20] досліджує передумови виникнення корпоративних конфліктів, процес його протікання на початковій стадії, пропонує його розв'язання через призму внутрішнього контролю. Вивчення та узагальнення теоретичних і практичних аспектів розвитку корпоративного конфлікту здійснює В.В. Брановицький [2], зокрема, особливу увагу в його роботі зосереджено на інституціональній проблематиці розвитку корпоративних форм управління та їх впливі на гуманізацію суспільства.

Курузов М. В. [16] доповнює систематизацію агентських відносин у сучасній корпорації, наводить класифікацію зовнішніх і внутрішньо корпоративних агентських конфліктів, уточнює теоретичні уявлення про зміст витрат у частині непрямих агентських затрат та деталізує поняття втрат розбіжностей, обґрунтовує доцільність концепції ціннісно-орієнтованого менеджменту і виявляє переваги та вразливі місця методу економічної доданої вартості як інструменту, що

використовується для вирішення внутрішніх корпоративних агентських конфліктів.

Виникнення агентської проблеми власник – менеджер та її залежність від надлишкової ліквідності у своїх дослідженнях розкриває Єзерська О. М. [7], яка також підкреслює залежність процесу генерування операційних грошових потоків від спроможності компанії вибудувати взаємовідносини з зовнішнім середовищем та управляти співробітниками, що залучені до нього. Єндовицький Д. А. [8] вважає грошові потоки основою конфлікту агентських груп. Ідею вирішення проблеми агентських відносин у корпоративному управлінні за рахунок побудови управлінського обліку розглядає Воронова Е. Ю. [3; 4], яка обґрунтовує ускладнення агентської проблеми в умовах інформаційної асиметрії, де одна із сторін має перевагу над іншою. На її думку, система управлінського обліку дозволяє добитися від менеджера надання більш прозорої інформації, роблячи організаційні процеси зрозумілими та підконтрольними.

Пилипенко О. І. [18] наголошує на існуванні особливостей організації бухгалтерського обліку в корпораціях, однією з яких є узгодженість інформаційних потоків про діяльність усіх структурних підрозділів з метою вдосконалення системи корпоративного управління (включаючи планування і контроль). Збільшення інформаційної прозорості як основи для розвитку інвестиційної привабливості корпорації сприяє підвищенню її конкурентоспроможності. Інформаційна прозорість є вирішальним фактором в системі корпоративного управління, так як дозволяє інвестору отримувати необхідні і об'єктивні дані для прийняття обґрунтованих рішень про доцільність інвестування коштів в конкретну корпорацію, враховуючи ризик виникнення агентських конфліктів.

Вплив асиметрії обліково-аналітичної інформації на фінансово-господарську діяльність підприємства, її сутність, причини виникнення та види досліджено у роботах Дибби М. І., Загороднього А. Г., Партина Г. О. [6], підкреслюючи актуальність даного питання на сучасному етапі розвитку економіки України.

Однак питання асиметрії облікової інформації про грошові потоки та їх вплив на агентську проблему у роботах вчених не досліджується. Тому метою дослідження є пошук механізмів підвищення оперативності забезпечення власників (акціонерів) обліковою інформацією та вирівнювання існуючої асиметрії у доступності до даних між власниками та менеджерами вищої ланки управління, визначення взаємозв'язків між надлишковою ліквідністю та агентською проблемою.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Конфлікт інтересів між власниками та топ-менеджерами виникає на ґрунті зацікавленості покращенням свого матеріального благополуччя кожною із сторін. З метою нейтралізації можливих протиріч між цільовими установками конфліктуючих груп акціонери мають нести агентські витрати, що обмежують можливість

небажаних дій з боку топ-менеджменту.

Наслідками недосконалого корпоративного управління можуть стати рейдерські захоплення, зниження міжнародних рейтингів України, погіршення фінансового стану компанії, банкрутство, зменшення надходжень іноземних інвестицій, блокування прав власності акціонерів і скорочення обсягів виробництва тощо.

Розвиток сучасних напрямів у фінансовому менеджменті зачіпає також питання природи та причин агентських конфліктів менеджерів і акціонерів (власників), однак фрагментарний характер теоретичних і практичних розробок щодо позначеної теми дослідження актуалізує потребу деталізації інструментарію управління корпоративними конфліктами засобами фінансового менеджменту [16]. Уникнення негативного впливу корпоративного конфлікту на діяльність підприємства можливо за рахунок впровадження новітніх управлінських інструментів. При цьому є доцільним відокремити зовнішні та внутрішні інструменти вирішення агентської проблеми (agentproblem) (табл. 1).

Найбільш результативним зовнішнім інструментом регулювання діяльності топ-менеджменту є ринок корпоративного контролю, внутрішнім – Рада директорів у взаємозв'язку зі стимулюючими контрактами. Однак в Україні більшість з існуючих механізмів контролю за менеджерами не працює у зв'язку з відсутністю активного ринку акцій, незацікавленістю у висококваліфікованих управлінцях та наявністю інших соціально-економічних проблем в економіці.

Але інформаційна взаємодія, яка має забезпечувати симетрію отримання даних між власниками та менеджерами, на думку автора, є ключовою базою функціонування усіх інших інструментів протидії агентським конфліктами. Останнім часом науковцями багато уваги приділяється проблемам обліково-аналітичного забезпечення, так А. О. Касич [11], досліджуючи стратегічний облік та аналіз в управлінні прибутком підприємства, підкреслює важливість організації інформування процесу управління на довгострокову перспективу [12].

Дослідженню аспектів інформаційного забезпечення управління та аналізу грошових потоків також присвячені праці таких науковців як: Соколова А. А. [19], Криштопа І. І. [14; 15], Краснова М. В. [13], Кадиров І. С. [10], Хахонова Н. М. [21; 22] та інших. Важливість представлення прозорості та правдивої інформації, наданої у звітах для зниження впливу ризиків агентських конфліктів на якість прийнятих управлінських рішень, складно переоцінити, тому що останнім часом все частіше відбувається викривлення фінансової звітності для зовнішніх користувачів. Погоджуючись з існуючою думкою, що підґрунтям виникнення агентського конфлікту є грошові потоки або, іншими словами, надлишкова ліквідність та різниця в інтересах менеджерів і власників, розглянемо їх саме в пропонованому контексті.

Таблиця 1 – Інструменти вирішення конфлікту агентських груп на користь власників [5; 7]

№	Інструмент (механізм)	Характеристика
Зовнішні – контролюють (моніторять) без прямої участі		
1	Ринок цінних паперів	реагує зміною (зниженням або зростанням) вартості акцій; в Україні не достатньо розвинений
2	Ринок корпоративного контролю	загроза поглинання компанії у випадку падіння її вартості
3	Ринок праці менеджерів (конкуренція, імідж), загроза звільнення	за умов не якісної праці менеджер може бути звільнений (низький рівень ефективності роботи)
4	Інституційні інвестори (інституційне середовище корпоративного управління)	як правило, такі інвестори інвестують великі суми, тому вони обмежені у своїх діях, це обумовлено їх орієнтацією лише на довгострокові тенденції
5	Рівень надходження іноземних інвестицій	низький рівень корпоративного управління агентськими відносинами призводить до відтоку іноземних інвестицій
Внутрішні – прямо здійснюють контроль і стимулювання (мотивацію)		
1	Збори акціонерів і прийняті ними рішення	існує можливість на загальних зборах змінити директора у випадку незадоволення його роботою, однак, оскільки збори проводяться один раз на рік, то відокремлений від управління компанією акціонер не може контролювати прийняті рішення
2	Рада директорів, безпосереднє втручання акціонерів	контролює та оцінює діяльність управлінців-менеджерів, але це не надто ефективний інструмент, не завжди працює на користь власників
3	Стимулюючі (мотиваційні) контракти менеджерів, системи стимулювання на підставі показників діяльності підприємства	у контракті обумовлюються стимули та винагороди для топ-менеджерів, але цього не достатньо, як правило, топ-менеджмент в Україні має недостатній рівень компетентності управління
4	Концентрація власності	залежно від того, скільки або яка частка власності належить менеджерам у вигляді акцій (тобто співвласність), спрацьовує зацікавленість менеджерів у зростанні вартості підприємства в разі великої частки
5	Стратегічне управління	виступає як механізм збалансування інтересів суб'єктів конфлікту
6	Інформаційна взаємодія	забезпечення інформаційної симетрії між власниками та менеджерами

Грошові потоки в області інтересів агентських груп можна представити (рис. 1):

- інтереси акціонерів – максимізація прибутку (у вигляді дивідендів і курсової різниці), (стратегічний напрям розвитку);
- інтереси менеджерів – заробітна плата та привілеї, (тактичний напрям розвитку).

У контексті агентської проблеми авторами [4; 6] підкреслюється існування асиметрії інформації в забезпеченні власників (акціонерів) бухгалтерськими даними. Надання облікової інформації завжди пов'язано з різними користувачами, які переслідують різні цілі, тому постійне удосконалення бухгалтерського обліку та прагнення його уніфікації не призводять до бажаних результатів.

Розмежування управлінського та фінансового обліку пов'язано з відмінністю інтересів власників компанії та її топ-менеджерів. Як правило, проблема агентських відносин загострюється у зв'язку з інформаційною перевагою топ-менеджерів над власниками (акціонерами). Доступ до внутрішньої оперативної бухгалтерської інформації є у менеджерів та відсутній у власників, акціонерів приваблює стратегічний аспект діяльності підприємства, управлінці зацікавлені в оперативному.

Для зниження негативного впливу агентської проблеми на ефективність управління грошовими потоками підприємства треба запровадити нові підходи до представлення потрібної інформації саме власникам. Роль інформаційно-облікового забезпечення ефективного управління грошовими потоками з метою підвищення вартості компанії (ціни акцій акціонерного підприємства) полягає у розробці облікової політики, що враховує стратегічні потреби власників. Тому вони мають обов'язково здійснювати контроль за обраною обліковою політикою підприємства.

Важливе значення в процесі управління грошовими потоками підприємства має інформація, яка надається у складі фінансової звітності (звіт про рух грошових коштів), яка формує доступний фактичним і потенційним акціонерам (інвесторам) визначений набір даних про конкретну компанію, але її не достатньо для прийняття якісних управлінських рішень в силу ретроспективного характеру. Бухгалтерська інформація допомагає менеджерам та інвесторам в оцінці інвестиційних можливостей, сприяє більш ефективному управлінню грошовими потоками, впливає на проблему інформаційної асиметрії, тобто недостатньої прозорості, та відіграє важливу роль у контрактних відносинах.

Грошові потоки з позиції агентської проблеми	
Агент (менеджер)	Принципал (власник)
Чинники виникнення конфлікту:	
<i>1. Погляди на цілі (інтереси)</i>	
Оперативні: управління грошовими потоками для отримання високих заробітних плат та привілеїв	Стратегічні: управління грошовими потоками з метою підвищення вартості бізнесу та отримання дивідендів
Вирішення: полягає в укладанні контрактів та контролі за його виконанням, а також формування умов контракту на підставі отриманих результатів з урахуванням вартості передачі ризиків агенту	
Інформаційно-облікове забезпечення	
<i>2. Ставлення до ризиків</i>	
Менеджери, як правило, побоюються обирати ризикові але стратегічно вигідні проекти, тому спрямовують гроші на менш доходні проекти (неприйняття ризику)	Власники зацікавлені в довгострокових проектах, у результаті реалізації яких підвищується вартість компанії, тобто обирають більш доходний але й ризикований
Вирішення: вхід топ-менеджерів до складу власників (акціонерів),	
Інформаційно-облікове забезпечення	
<i>3. Зацікавленість у грошових коштах</i>	
Грошові залишки для власних потреб	Грошові залишки для виплати дивідендів
Вирішення:	
<i>4. Надлишкова ліквідність (вільний грошовий потік) – перевищення платіжних можливостей над грошовими зобов'язаннями</i>	
Тактичні грошові потоки	Стратегічні грошові потоки
Вирішення: зниження надлишкової ліквідності	
Інформаційно-облікове забезпечення	
<i>4. Асиметрія обліково-аналітичної інформації</i>	
Повний доступ до будь-якої інформації за будь-який час (оперативна та стратегічна інформація)	Обмежені можливості отримання інформації з метою прийняття управлінських рішень (особливо інформації оперативного характеру)
Вирішення: забезпечити власників якісною оперативною інформацією про стан грошових потоків та напрямів їх використання	

Рисунок 1 – Грошові потоки у сфері інтересів агентської групи «власник (акціонер) – менеджер»

Автором пропонується в управлінні грошовими потоками для усунення асиметрії обліково-аналітичного забезпечення розробити інструмент, який дозволить знизити (вирішити) конфлікт агентських груп. А саме, впровадити відомість для обліку активних і пасивних грошових потоків підприємства з метою контролю за використанням надлишкових грошових коштів. Відомість має складатися з елементів статей активних і пасивних грошових потоків, включаючи потребу та наявність грошей у підприємства.

Розроблена відомість для обліку активних і пасивних грошових потоків дасть можливість слідкувати та контролювати їх ефективне використання. Тобто, у момент виявлення надлишкової ліквідності вільні грошові потоки мають бути спрямовані на вкладення, такі як депозити, короткострокові фінансові інвестиції

тощо. Так з'являється можливість усунення існуючої інформаційної асиметрії між сторонами агентського конфлікту та підвищується ефективність прийнятих ними управлінських рішень.

ВИСНОВКИ. Таким чином, відомість стане джерелом інформації для проведення аналізу грошових потоків підприємства на тактичному рівні, яка дає можливість знизити надлишкову ліквідність за рахунок використання вільних короткострокових грошових потоків. На підставі отриманих результатів аналітичних процедур власники зможуть здійснювати оперативний контроль за грошовими потоками.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку та впровадження облікової моделі грошових потоків у агентські відносини та можливість їх уникнення.

ЛІТЕРАТУРА

1. The Companies Act 2006 (Strategic Report and Directors' Report) Regulations 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/206241/bis-13-889-companies-act-2006-draft-strategic-and-directors-report-regulations-2013.pdf – 15.05.2014. – Назва з екрана.
2. Брановицький В. В. Корпоративний конфлікт як невід'ємна складова ринкових відносин / В. В. Брановицький // Бізнес-інформ. – 2014. – №7. – С. 65–70.
3. Воронова Е. Ю. Бухгалтерский учет и отчетность в решении агентской проблемы корпоративного управления // Вестник МГИМО – Университета. – 2011. – № 1. – С. 216–223.
4. Воронова Е. Ю. Управленческий учет и принятие решений с позиции рациональности / Е. Ю. Воронова // Актуальные проблемы экономики и управления в современном обществе. Материалы четвертой ежегодной всероссийской научно-практической конференции с международным участием 28 октября / Под ред. Е. В. Ожигановой. – Пермь: АНО ВПО "Пермский институт экономики и финансов, 2010. – С. 24–27.
5. Денис О. Б. Аналітичні дослідження корпоративних конфліктів в англо-американській і німецькій (континентальній) моделі корпоративного управління : зарубіжний досвід / О. Б. Денис // Регіональна економіка: Науково-практичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 205–211.
6. Диба М. І. Асиметрія обліково-аналітичної інформації та її вплив на прийняття управлінських рішень // М. І. Диба, А. Г. Загородній, Г. О. Партин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.tna.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29916/1/35_271-275.pdf
7. Езерская О. М. Взаимосвязь механизмов корпоративного управления и процессов генерирования операционных денежных потоков: модели, показатели, система мониторинга: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / О. М. Езерская. – Санкт-Петербург, 2012. – 28 с.
8. Ендовицкий Д. А. Денежные потоки – стержень конфликта агентских групп / Д. А. Ендовицкий, Ю. А. Силаева // Российское предпринимательство. – 2008. – №10 Вып. 1 (120). – С. 162-165. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.creativeconomy.ru/articles/4900/>
9. Іоргачова М. І. Корпоративні конфлікти в Україні: основні види та їх значущість / М. І. Іоргачова // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 698. – С. 170–180.
10. Кадыров И. С. Проблемы информационного обеспечения анализа денежных потоков в коммерческих организациях [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.agequal.ru/Research/4_2011/Kadirov_end.pdf – 10.05.2014. – Назва з екрана.
11. Касич А. О. Науково-методичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства / А. О. Касич, Р. М. Циган, О. Карбан // Проблеми економіки. – Харків: ВД „Інжек”, 2013. – № 1. – С. 252–257.
12. Касич А. О. Теоретичні та практичні аспекти стратегічного обліку з урахуванням перспективного розвитку підприємства / А. О. Касич, Р. М. Циган // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Кременчук: КрНУ 2011. – Вип. 5/2011(70). – С. 183–86.
13. Краснова М. В. Стратегический управленческий учет денежных потоков [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.istu.edu/images/docs/vestnik4.pdf> – 01.05.2014. – Назва з екрана.
14. Криштопа І. І. Модель стратегічного обліку грошових потоків промислового підприємства / І. І. Криштопа // Науковий вісник Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2014. – № 6 (214). – 228 с.
15. Криштопа І. І. Стратегічна звітність в управлінні грошовими потоками промислового підприємства / І. І. Криштопа // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія “Економічні науки”: науковий збірник / Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2014. – № 2(74). – С. 219–222.
16. Курузов М. В. Развитие инструментов финансового менеджмента в разрешении корпоративных агентских конфликтов: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.10 / М. В. Курузов; Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Кубанский государственный университет». – Краснодар, 2014. – 182 с.
17. Мальшева Л. А. Контроллинг организационных изменений: как не утонуть в море популярных концепций? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bs.urfu.ru/upload/files/our_research/Kontr_Org_Izm.PDF – 12.04.2014. – Назва з екрана.
18. Пилипенко О. І. Особенности задач бухгалтерского учета в корпорациях / О. І. Пилипенко // Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (10). – С. 240–247.
19. Соколова А. А. О стратегическом учете денежных потоков в торговых организациях [Електронний ресурс] – Режим доступу: <ftp://samgum.ru/Vestnik2007-02/23-27.pdf> – 10.05.2014. – Назва з екрана.
20. Стогній К. О. Дослідження передумов

виникнення корпоративних конфліктів/
К. О. Стогній // Бізнес інформ. – 2015. – №4. –
С. 311–315.

21. Хахонова Н. Н. Интегрированная система
учета денежных потоков [Электронный ресурс] –
Режим доступа: http://www.rae.ru/fs/?section=content&op=show_article&article_id=2414 –

10.05.2014. – Назва з екрана.

22. Хахонова Н. Н. Теоретико-методологическое
исследование категории «учетно-аналитическая
система» управления коммерческой организации /
Н. Н. Хахонова // Фундаментальные
исследования. – 2012. – № 9 (часть 1). – С. 231–234.

REMOVING ASYMMETRY OF ACCOUNTING ASSURANCE OF CASH FLOW MANAGEMENT AIMED AT INFLUENCING THE AGENT PROBLEM

R. Tsyhan

Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University

vul. Pershotravneva, 20, Kremenchuk, 39600, Ukraine. E-mail: raisaoaa@gmail.com

Purpose. The article deals with studying agent problem, determining the causes of the interest conflict between owners and top-managers. The article aims at searching for the mechanism of enhancing efficiency of assuring the owners (stake holders) with accounting information and equalling the existing asymmetry in the access to the data among owners and top-managers.

Methodology. The author uses the methods of analysis, grouping, generalization and systematization to study the problem of accounting assurance of management decisions regarding elimination of the information asymmetry in managing cash flows for decreasing agent conflicts. **Results.** In such conflict cash flows are the basis for its appearing, so the author researches the instruments for solving the problem of relationships of the agent groups for the benefits of the owners. **Originality.** There is suggested the mechanism for removing asymmetry in assuring the owners with accounting information to decrease the influence of the agent problem according to the results of the enterprise activities. **Practical value.** Development of the instruments of the auditing assurance will allow the owner receiving true impartial and qualitative information on the efficiency of using the enterprise's cash flows by managers in the interests of the shareholders. Developing methods of analyzing cash flows with taking into consideration the requirements to the information for the owners (stake holders) is chosen as a direction of further researches of the presented problem. References 22, table 1, figure 1.

Key word: Interest conflict, agent problem, accounting, model, cash flow.

REFERENCES

1. “The Companies Act 2006 (Strategic Report and Directors’ Report) Regulations 2013”, available at: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/206241/bis-13-889-companies-act-2006-draft-strategic-and-directors-report-regulations-2013.pdf (accessed October 15, 2016).

2. Branovitsky, V.V. (2014), “Corporate conflict as an integral part of market economy”, *Business-inform*, no. 7, pp. 65–70.

3. Voronov, E.Y. (2011), “Accounting and reporting in solving agency problem of corporate governance”, *MGIMO Herald*, no. 1, pp. 216–223.

4. Voronova, E.Yu. (2010), “Management accounting and decision-making positions with rationality”, *Aktualnyie problemyi ekonomiki i upravleniya v sovremennom obschestve. Materialyi chetvertoy ezhegodnoy vsrossiyskoy nauchno-prakticheskoy konferentsii s mezhdunarodnyim uchastiem* [Actual problems of economy and management in today's society. Proceedings of the Fourth Annual All-Russian scientific-practical conference with international participation], Perm, Perm Institute of Economics and Finance, 28 October, 2012, pp. 24–27.

5. Denis, A.B. (2014), “Analytical studies of corporate conflicts in Anglo-American and German (continental) model of corporate governance:

international experience”, *Regional Economy: a Practical Scientific Journal*, no. 4, pp. 205–211.

6. Dyba, M.I. “The asymmetry of accounting and analytical information and its impact on management decisions”, available at: http://www.tna.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29916/1/35_271-275.pdf (accessed October 15, 2016).

7. Ezerskaya, M. (2012), “The relationship of corporate governance mechanisms and processes generating operating cash flows: models, indicators, monitoring system”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Econ.), St. Petersburg, Russia.

8. Endovitsky, D.A. (2008), “Cash flow - rod conflict agent groups”, *Russian entrepreneurship*, no. 10, vol. 1 (120), pp. 162–165, available at: <http://www.creativeconomy.ru/articles/4900/> (accessed October 15, 2016).

9. Iorhachova, N.I. (2011), “Corporate conflicts in Ukraine: main types and their importance”, *Bulletin of the National University “Lviv Polytechnic”*, no. 698, pp. 170–180.

10. Kadyrov, I.S. (2011), “Problems of information support for the analysis of cash flow in commercial organizations”, available at: http://www.agequal.ru/Research/4_2011/Kadirov_end.pdf (accessed October 15, 2016).

11. Kasuch, A.O. (2013), “Scientific and methodological aspects of accounting and analytical software enterprise management profit”, *Problems of*

Economics, no.1, pp. 252–257.

12. Kasuch, A.O. (2011), “Theoretical and practical aspects of strategic calculation taking into account the perspective of enterprise development”, *Transactions of Kremenchuk Mikhailo Ostrohradskiy National University: Series “Economic Sciences”*, no. 5/ (70), pp. 183–186.

13. Krasnova, M.V. “Strategic Management Accounting cash flow”, available at: <http://www.istu.edu/images/docs/vestnik4.pdf> (accessed October 15, 2016).

14. Kryshchyna, I.I. (2014), “Strategic model of cash flow of the industrial enterprise”, *Scientific Bulletin of Odessa National University of Economics*, no. 6 (214), 228 p.

15. Kryshchyna, I.I. (2014), “Strategy reporting to manage cash flow of the industrial enterprise”, *Journal of Chernihiv State Technological University. Series “Economics”: scientific collection*, no. 2(74), pp. 219–222.

16. Kuruzov, M.V. (2014), “Development of financial management tools in resolving corporate conflicts agency”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Econ.), 08.00.10, Federal State Educational Institution of Higher Professional Education “Kuban State University”, Krasnodar, Russia.

17. Malyshev, L.A. “Controlling organizational change: how not to drown in a sea of popular concepts?”, available at: http://bs.urfu.ru/upload/files/our_research/Kontr_Org_Izm.PDF (accessed October 15, 2016).

18. Pylypenko, A. I. “Features of accounting problems in corporations”, International collection of proceedings, no. 1 (10), pp. 240–247.

19. Sokolov, A.A. “On strategic accounting of cash flows in trade organizations”, available at: <ftp://samgum.ru/Vestnik2007-02/23-27.pdf> (accessed October 15, 2016).

20. Stogniy, A. (2015), “Study prerequisites of corporate conflicts”, *Business-inform*, no. 4, pp. 311–315.

21. Hahonova, N.N. “Integrated accounting system of cash flows”, available at: http://www.rae.ru/fs/?section=content&op=show_article&article_id=2414 (accessed October 15, 2016).

22. Hahonova, N.N. (2012), “Theoretical and methodological research category “registration-analytical system” management of the commercial organization”, *Fundamental research*, no. 9 (part 1), pp. 231–234.

Стаття надійшла 20.10.2016